

Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗ ΝΟΜΙΜΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ:

ΚΡΑΤΗ, ΔΡΩΝΤΕΣ & ΜΕΣΑΖΟΝΤΕΣ

Συνδιοργάνωση:	Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), Αθήνα Robert Schuman Centre for Advanced Studies (RSCAS), Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο, Φλωρεντία (EUI)
Ακαδημαϊκή Διοργάνωση:	Άννα Τριανταφυλλίδου EUI & ΕΛΙΑΜΕΠ Έντα Γκέμη ΕΛΙΑΜΕΠ
Τόπος:	Αίγλη Ζαπτείου, (Κήπος Ζαπτείου, Αθήνα)

8 - 9 Ιουλίου 2015

■ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η απώλεια πάνω από χιλίων ανθρώπων στην προσπάθεια τους να διασχίσουν τη Μεσόγειο κατά το μήνα Απρίλιο 2015 απασχόλησε για άλλη μία φορά πολιτικούς και μέσα ενημέρωσης, φέρνοντας ξανά στο προσκήνιο τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ κατά τη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης και του ασύλου. Ωστόσο, αυτό που εξακολουθεί να λείπει από το δημόσιο διάλογο, τόσο σε επίπεδο εμπειρογνομώνων όσο και φορέων χάραξης της πολιτικής, είναι η κατανόηση του τι ακριβώς οδηγεί κάποιους ανθρώπους να θέσουν ακόμα και τη ζωή τους σε κίνδυνο προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο μέλλον. Ποια κίνητρα είναι τόσο ισχυρά που τους ωθούν σε αυτή την αναζήτηση; Τι είδους πληροφορίες έχουν; Πώς οργανώνουν το ταξίδι τους και σε τι βαθμό επηρεάζονται από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες πολιτικές, όπως για παράδειγμα αυστηρότερους ελέγχους στα σύνορα, ή εκτεταμένες επιχειρήσεις διάσωσης στη θάλασσα; Τι γνωρίζουν και πόσο ακριβείς είναι οι πληροφορίες τους; Σε τι βαθμό έχουν τελικά τον έλεγχο τη μοίρας τους και κατά πόσο αποδέχονται τους κινδύνους;

Η διακυβέρνηση της παράτυπης μετανάστευσης λαμβάνει χώρα σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται συνεχώς. Οι γεωπολιτικές και οικονομικές προκλήσεις στην Ασία και την Αφρική πολλαπλασιάζονται, ενώ οι μεταναστευτικές ροές είναι πλέον έντονα μικτού χαρακτήρα, αποτελούμενες από παράτυπους οικονομικούς μετανάστες, ανθρώπους που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο και τη βία, ασυνόδευτους ανήλικους και άλλες ευάλωτες ομάδες. Νέοι παράγοντες κάνουν την εμφάνισή τους: διεθνείς οργανισμοί, κρατικοί φορείς, διεθνική κοινότητα των πολιτών και ιδιωτικά δίκτυα συνεργασίας, δίκτυα λαθρεμπόρων και άλλες εγκληματικές οργανώσεις. Στην προσπάθεια να ενσωματώσουν τη δυναμική του φαινομένου στη χάραξη των σχετικών πολιτικών, οι υπεύθυνοι φορείς και οι εμπειρογνώμονες συχνά παραμελούν το πιο κομβικό και φλέγον κομμάτι της διαχείρισης της παράτυπης μετανάστευσης: τον ίδιο τον μετανάστη και τη μετανάστρια, τα κίνητρό τους, τα σχέδιά τους και τις πράξεις τους.

Το πρόγραμμα IRMA («Η Διακυβέρνηση της Μη Νόμιμης Μετανάστευσης: Κράτη, Δρώντες και Μεσάζοντες») επιδιώκει να καλύψει αυτό το κενό γνώσης μέσα από την εις βάθος ανάλυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των κρατών και των άλλων δρώντων και των παράτυπων μεταναστών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού των τελευταίων: από την αναχώρησή τους μέχρι την άφιξη, την εγκατάσταση, την περαιτέρω μετανάστευση ή την επιστροφή τους στη χώρα καταγωγής (εθελούσια ή αναγκαστική). Η έρευνα επικεντρώνεται στην περίπτωση της Ελλάδας, μια χώρας που βρίσκεται συνεχώς στο επίκεντρο εξαιτίας των έντονων πιέσεων που δέχεται τα τελευταία 25 χρόνια από τις παράτυπες μεταναστευτικές ροές. Ειδικότερα, η μελέτη καλύπτει τρία μεταναστευτικά συστήματα: 1) ΕΕ- Βαλκάνια εστιάζοντας στην περίπτωση της Αλβανίας, 2) ΕΕ- Ανατολική Ευρώπη, έχοντας ως ειδικότερα αντικείμενο μελέτης τη Γεωργία και την Ουκρανία και 3) ΕΕ- Ασία, εστιάζοντας στις περιπτώσεις του Αφγανιστάν και του Πακιστάν.

Το συνέδριο σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του ερευνητικού προγράμματος IRMA και αποσκοπεί τόσο στην παρουσίαση των ευρημάτων αναφορικά με την Ελλάδα όσο και στην αξιολόγηση της περίπτωσης της Ελλάδας μέσα στο ευρύτερο διεθνές πλαίσιο διακυβέρνησης και πολιτικής προσέγγισης στο θέμα της μετανάστευσης.

■ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τετάρτη 8 Ιουλίου

- 08.30 – 09.00 Εγγραφή
- 09.00 – 09.30 Χαιρετισμοί
Θάνος Ντόκος | ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
- Άννα Τριανταφυλλίδου** | Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Φλωρεντίας και ΕΛΙΑΜΕΠ
- 9.30 - 11.30 **Πάνελ I: Η Διαχείριση της Παράτυπης Μετανάστευσης στον 21^ο αιώνα**
- Η διασύνδεση των πολιτικών διαχείρισης της παράτυπης μετανάστευσης και των στρατηγικών που αναπτύσσουν οι μετανάστες
Άννα Τριανταφυλλίδου | EUI and ΕΛΙΑΜΕΠ
- Αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα της μεταναστευτικής πολιτικής
Mathias Czaika | IMI, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης
- Η διαδικασία λήψης αποφάσεων των μεταναστών στη Σρι Λάνκα, Μπανγκλαντές, Αφγανιστάν και Πακιστάν
Dinuk Jayasuriya | Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας, Καμπέρα
- 11.30 - 12.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ**
- Πάνελ II: Συγκριτική Προσέγγιση των Μεταναστευτικών Συστημάτων : Νοτιοανατολική και Ανατολική Ευρώπη**
- 12.00 – 13.30 **A. Δυτικά Βαλκάνια και Ευρωπαϊκή Ένωση**
- Chair: **Juli Vullnetari** | Πανεπιστήμιο του Southampton
- Η Αλβανική μετανάστευση στην Ελλάδα: μια ατελής διαδικασία
Έντα Γκέμη | ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
- Μετανάστευση των Βοσνίων στην Αυστρία: μεταξύ οικονομικής μετανάστευσης και διεθνούς κινητικότητας
Sanda Uellen | Πανεπιστήμιο της Βιέννης και ICMPD
- 13.30 – 14.30 **ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**
- 14.30 – 17.30 **B. Ανατολική Ευρώπη και Ευρωπαϊκή Ένωση¹**
- Chair: **Ιορδάνης Ψημμένος** | Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα
- Αλυσιδωτή μετανάστευση και κοινωνικό κεφάλαιο της μετανάστευσης από Γεωργία στην Ελλάδα
Μικαέλα Μαρούφωφ | ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
- Γεωργιανή μετανάστευση στην Ευρώπη
Irina Badurashvili | Κέντρο Πληθυσμιακής Έρευνας Γεωργίας, Τμπίλιση
- Η δυναμική της Ουκρανικής μετανάστευσης στην Ελλάδα: διαδρομές, αποφάσεις και πρακτικές
Μαρίνα Νικόλοβα | ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
- Ουκρανική Μετανάστευση στην ΕΕ: πολιτικές, πρακτικές και προοπτική
Yana Leontieva | Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας, Ακαδημία Επιστημών Τσεχικής Δημοκρατίας, Πράγα

¹ Κατά τη διάρκεια της συνεδρίας θα υπάρχει διαθέσιμος καφές.

Πέμπτη 9 Ιουλίου

- 09.30 – 11.30 **Πάνελ III: Η Διακυβέρνηση της παράτυπης μετανάστευσης σε ένα παγκοσμιοποιημένο κόσμο**
Chair: **Ναντίνα Χριστοπούλου** | Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Αθήνα
“Έξυπνα Σύνορα” και πολιτικές ελευθερίες στην ΕΕ
Julien Jeandesboz | Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ
Διαχείριση της διεθνικής κινητικότητας των ατόμων: μαθήματα από την περιοχή του Ειρηνικού
Marie McAuliffe | Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας, Καμπέρα
- 11.30 - 12.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ**
- 12.00 – 14.30 **Πάνελ IV: Σύγκριση μεταναστευτικών συστημάτων: Νοτιοανατολική Ασία και Ευρωπαϊκή Ένωση**
Chair: **Απόστολος Παπαδόπουλος** | Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα
Παράτυπη μετανάστευση Πακιστανών στην Ελλάδα: μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης
Μικαέλα Μαρούφωφ | ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Μετανάστευση από το Πακιστάν στην ΕΕ
Maegan Hendow | ICMPD, Βιέννη
Η Ευρώπη είναι αλλού: μετανάστευση των Αφγανών στην Ελλάδα
Αγγελική Δημητριάδη | ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Εμπειρίες και συνθήκες Αφγανών παράτυπων μεταναστών στην Ολλανδία
Katie Kuschminder | Σχολή Διακυβέρνησης, Πανεπιστήμιο Μάαστριχτ
- 14.30 Κλείσιμο Συνεδρίου

■ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γκέμη Έντα	Ερευνήτρια, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Δημητριάδη Αγγελική	Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Μαρούφωφ Μικαέλα	Βοηθός Ερευνήτρια, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Νικόλοβα Μαρίνα	Βοηθός Ερευνήτρια, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Ντόκος Θάνος	Γενικός Διευθυντής, ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα
Παπαδόπουλος Απόστολος	Καθηγητής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα
Τριανταφυλλίδου Άννα	Καθηγήτρια στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Φλωρεντίας
Χριστοπούλου Ναντίνα	Κύρια Ερευνήτρια του IRMA, ΕΛΙΑΜΕΠ
Ψημμένος Ιωάννης	Γενική Γραμματέας, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Αθήνα
Badurashvili Irina	Εκπρόσωπος του Δικτύου Μεταναστών στην Ελλάδα “ΜΕΛΙΣΣΑ”
Czaika Mathias	Αναπληρωτής Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα
Hendow Maegan	Διευθύντρια, Κέντρο Πληθυσμιακής Έρευνας Γεωργίας, Τμπλίση
Jayasuriya Dinuk	Κύριος Ερευνητής, Διεθνές Ινστιτούτο Μετανάστευσης, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης
Jeandesboz Julien	Ερευνήτρια, Διεθνές Κέντρο για την Ανάπτυξη της Μεταναστευτικής Πολιτικής (ICMPD), Βιέννη
Kuschminder Katie	Ερευνήτρια, Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας, Καμπέρα
Leontieva Yana	Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ
McAuliffe Marie	Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Σχολή Διακυβέρνησης, Πανεπιστήμιο Μάαστριχτ
Uellen Sanda	Ερευνήτρια, Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας, Ακαδημία Επιστημών Τσεχικής Δημοκρατίας, Πράγα
Vullnetari Juli	Sir Roland Wilson Scholar, Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας, Καμπέρα
	Πανεπιστήμιο της Βιέννης και Διεθνές Κέντρο για την Ανάπτυξη Μεταναστευτικής Πολιτικής (ICMPD)
	Λέκτορας, Πανεπιστήμιο του Southampton